

Ruth Rendell

Lotsverbintenis

A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

Toen hij hem van de stoel pakte en uit de auto tilde, voelde de rugzak zwaarder aan dan toen hij hem erin had gezet. Hij liet hem op de zachte, met varens begroeide grond zakken. Toen ging hij weer achter het stuur zitten om de auto diep in een soort grot te zetten die gevormd werd door meidoorn- en braamstruiken en de hopplanten die alles in dit bos overwoekerden. Het was eind juni en de plantengroei was dicht en weelderig.

Toen hij weer uitstapte en een paar stappen achteruitging, kon hij de auto bijna niet meer zien. Waarschijnlijk zag hij hem alleen omdat hij wist dat hij er was. Niemand anders zou hem opmerken. Hij hurkte neer, hees de rugzak op zijn schouders en richtte zich langzaam helemaal op. Die beweging deed hem aan iets denken en even later besepte hij wat het was: dat hij zijn zoontje optilde om hem op zijn schouders te zetten. Honderd jaar geleden, leek het wel. De rugzak was lichter dan de jongen, maar voelde zwaarder aan.

Hij was bang dat als hij rechtop ging staan de rugzak hem naar achteren zou trekken en zijn rug zou breken. Natuurlijk zou dat niet gebeuren. Hij had alleen dat gevoel. Toch zou hij niet rechtop gaan staan. Hij zou het niet eens proberen. In plaats daarvan boog hij zich bijna recht naar voren. Het was niet ver. De tweehonderd meter naar de brug zou hij op deze manier kunnen afleggen. Iemand die hem in dit schemerige licht vanuit de verte zag, zou denken dat hij een gebochelde was.

Er was niemand te zien. De bochtige landweg slingerde om Yorstone Wood heen en over de brug. Hij had met de auto tot aan de brug kunnen doorrijden, maar dan had iemand hem kunnen zien. Daarom was hij een onverharde weg ingeslagen en over een veld gereden om zijn auto tussen de struiken te verbergen. Hij meende een auto in de verte

te horen, iets zwaars met een dieselmotor. Die zou op de weg beneden rijden, op Brimhurst Lane tussen Myfleet en Brimhurst Prideaux, onder de Yorstone Bridge door, die daar voor hem lag. Het was nu niet ver meer, maar het leek nog wel kilometers. Als zijn benen bezweken, kwam hij niet meer overeind. Zou hij die rugzak niet gemakkelijker achter zich aan kunnen slepen? En als hij dan iemand tegenkwam? Als je zoiets meesleepte, was dat verdachter dan wanneer je het op je rug droeg. Hij duwde zijn schouders een beetje verder naar achteren en tot zijn verbazing was dat een verbetering. Hij zou niemand tegenkomen. Tussen de bomen door kon hij de weg zien en de kleine stenen brug die nooit met staal was versterkt of door een felgekleurde houten brug vervangen was.

De leuning van de brug waren laag, volgens de plaatselijke krant zelfs onveilig laag. De krant mopperde altijd over die brug en over dat de weg zo gevaarlijk was vanwege die lage leuning. Hij liep tot aan de brug, hurkte neer en liet de rugzak van zijn schouders op de grond zakken. Hij maakte de flappen en de rits los. Er zat een stuk beton in, min of meer bolvormig, iets groter dan een voetbal. In de rugzak zat ook een paar handschoenen. Voor alle zekerheid trok hij ze aan. Niemand zou ooit zijn handen onderzoeken, maar hij wilde geen schrammen of schaafwonden oplopen.

Het beetje daglicht vervaagde zienderogen en met het vallen van de duisternis werd het koeler. Hij keek op zijn horloge; het was kwart over negen. Nog even. Hij tilde het brok beton op, dacht erover het alvast op de leuning te zetten, maar deed dat niet. Het was altijd mogelijk dat iemand vanaf het pad dat hij had gebruikt naar de brug toe kwam. Wacht op het telefoontje, dacht hij. Het zou nu niet lang meer duren.

Er was geen verkeer onderlangs gekomen sinds hij op de brug was, maar er kwam nu wel een auto aan. Die reed in de richting van Brimhurst Prideaux en ging waarschijnlijk helemaal naar Kingsmarkham. Hij legde zijn hand over het mobieltje in zijn zak en maakte zich zorgen omdat het niet overging. Toen ging het over.

‘Ja?’

‘Ze is vertrokken. Wil je het nummer nog een keer?’

‘Ik heb het. Zilverkleurige Honda.’

‘Ja.’

‘Zilverkleurige Honda. Ze moet er over vier minuten zijn.’

Hij hoorde dat de verbinding werd verbroken. Het was nu donker. Er reed een auto onder de brug door, richting Brimhurst St Mary en Myfleet. De weg ging omlaag waar de brug eroverheen lag en ging vervolgens met een bijna haakse hoek naar links. Op de hoek stonden hoge bomen met dikke, oude stammen en daartegenover stond een zwart-wit bord met een pijl om het verkeer naar links te leiden. Er was een minuut voorbijgegaan.

Hij sleepte de rugzak achter zich aan en liep naar de andere kant van de brug, waar hij zich bukte, met veel moeite het brok beton optilde en het op de leuning zette. Het was maar goed dat die leuning niet zo hoog was. Er was weer een minuut voorbijgegaan. Een wit busje met groot licht kwam uit de richting van Myfleet, gevolgd door een auto. Ze kwamen een motor tegen die uit de richting van Kingsmarkham kwam. Hij werd even verblind door de koplampen van weerskanten en vloekte. Niemand zou hem zien. De zilverkleurige Honda met het nummer dat hij in zijn geheugen had geprent, zou gauw komen, heel gauw. De derde minuut ging voorbij. De vierde...

Hij had een hekel aan anticlimaxen. Die zilverkleurige Honda kon een andere route hebben genomen. Je kon wel zeggen dat zo iets niet gebeurde, maar toch kon je dat ook weer niet zeggen, niet als het op het gedrag van mensen aankwam. Hij stond met zijn gezicht naar de kant waar de Honda vandaan zou komen, naar Myfleet. De Honda zou onder de brug door rijden, maar voordat hij de bocht naar links nam... Hij zag lichten in de verte. Die lichten werden telkens even door een heg of boomstam aan zijn oog onttrokken, maar doken dan weer op. Twee stel lichten, niet één auto, maar twee, allebei zilverkleurig, tamelijk dicht bij elkaar. Een van die twee was de Honda, maar hij kon niet zien welke, niet van hieruit, niet in het donker, al kon hij wel het nummer of tenminste het laatste deel daarvan zien.

Zodra hij een harde duw tegen het brok beton op de leuning had gegeven en voelde dat het viel, wist hij dat hij op de verkeerde auto had gemikt. De klap was oorverdovend, alsof er een bom ontplofte. De eerste auto die hij had geraakt, ploegde zich in een boomstam. De motorkap sprong open, de voorruit was weg en het halve dak was ingedrukt. Blijkbaar was hij geëxplodeerd en opengespleten. De auto die erachter reed, en die op dat moment nog onbeschadigd was, botste

tegen de achterkant en de kofferbak sprong open. Dat was de zilveren Honda die hij had moeten raken. Toen de vrouw die achter het stuur had gezeten gillend naar buiten kwam met haar handen in de lucht, wist hij dat hij had gefaald.

Hij wachtte niet langer, maar pakte de rugzak op en liep weg. Toen hij achteromkeek, zag hij dat de voorste auto in brand stond. In het felle schijnsel van dat vuur zag hij voor het eerst de vrouw die hij had willen doden.

George Marshalson had slecht geslapen. Hij sliep altijd slecht als ze er niet was. Kort nadat ze was vertrokken, was hij naar bed gegaan. Hij had een uur of twee geslapen en daarna had hij wakker gelegen. Het feit dat Diana naast hem lag, kon hem niet meer tot rust brengen. Het was augustus en het was een warme avond, vochtig en klam ondanks de wijd openstaande ramen. Hij lag naar de geluiden van de nacht te luisteren: het sijpelen van de langzaam stromende rivier en een vogel waarvan hij de naam niet kende die een spookachtige kreet liet horen.

Hij drukte op de knop van de wekker om het schermpje te laten oplichten en zag dat het nog maar 11.41 uur was. Hij werd er opeens scherp aan herinnerd dat zijn prostaatklief, zoals bij de meeste mannen van zijn leeftijd, niet meer zo goed functioneerde als hij zou willen. Hij trok de lange gordijnen een stukje open en voelde een luchtstroom op zijn gezicht. De lucht was onbewolkt en de maan was opgekomen. Na weken van hitte waren de bladeren van de bomen verdroogd. Het weggetje waarlangs die bomen stonden, was niet meer te zien, alleen nog het weelderige bladerdak, roerloos in de warme lucht. Wat zou het geweldig zijn, dacht hij, als er iets was gebeurd waardoor ze eerder naar huis ging. Dat die ellendige club zijn deuren sloot bijvoorbeeld, of zelfs een inval van de politie, al deed Amber eigenlijk geen dingen die de aandacht van de politie zouden trekken – of wel? Je wist het tegenwoordig nooit met die jonge mensen. Toch zou het mooi zijn om die gordijnen dicht te doen, ze weer open te doen en haar dan over het pad te zien lopen...

Er waren nachten geweest dat hij Mill Lane, het weggetje waar hun huis aan stond, op ging om naar haar uit te kijken. Een nutteloze bezigheid, te onzinnig om iemand erover te vertellen. Zelfs Diana had het

nooit geweten. Hij was naar buiten gegaan en naar de hoek gelopen – twee- of driehonderd meter – en had naar weerskanten van de door- gaande weg tussen Myfleet en Kingsmarkham gekeken. Daarna was hij teruggelopen. Dat had geen enkele zin, maar bezorgde ouders of minnaars deden dat nu eenmaal. Hij zou het nu ook kunnen doen, maar het was nog te vroeg. Ze zou in die club zijn, een ondergrondse ruimte, geloofde hij, en met haar vriendinnen de dingen doen die ze deden, wat dat ook mocht zijn. Hij liet de gordijnen terugvallen en keek naar Diana. Ze sliep geluidloos, haar ene hand tegen haar wang. Ze werd weer jong als ze sliep, zoals ze dat ook van mensen zeiden die pas gestorven waren. Zou ze iemand hebben, dacht hij, ‘een ander’, zoals ze dan zeggen? Het leek hem plotseling iets obsceens om een bed met een man te delen terwijl je een minnaar had. Maar misschien had ze die niet, waarschijnlijk niet. Ze voelde gewoon niets voor hem, en hij niets voor haar. Trouwens, het kon hem niet schelen. De wei- nige keren dat hij erover nadacht, besepte hij dat hij eigenlijk niet veel meer om iets of iemand gaf, alleen om Amber.

Hij viel in een rusteloze slaap. Toen werd hij plotseling wakker van een geluid. Een auto buiten? Misschien had die jongen haar thuisge- bracht. Hij zette haar meestal op de hoek af, maar misschien was hij doorgereden naar het huis. Opnieuw liet hij het scherpje van de wekker oplichten. 01.56 uur. Ongeveer de tijd waarop ze thuiskwam. Ze maakte meestal erg weinig geluid, want ze wilde Diana en hem niet storen en vooral het kind niet wakker maken. Misschien wás ze thuis. Misschien was het geluid dat hij had gehoord de voordeur die dichtging. Hij lag te luisteren. Stilte. Toen liet die vogel, wat het ook was, zijn trieste kreet weer horen. Twee uur, halfdrie, tien voor drie... Hij stond op en ging naar de overloop. Als ze was thuisgekomen, had ze de deur van haar slaapkamer dichtgedaan. Die stond nog wijd open.

Hij keek naar de chaotische slordigheid, het onopgemaakte bed, de kleren die lukraak in het rond lagen en ergerde zich minder dan anders, omdat het maanlicht een zachte glans over alles legde. Ze was niet thuis. Drie uur was erg laat en het was nu na drieën. Hij ging naar be- neden, liep op blote voeten over de brede houten vloer van de hal, het enige koele oppervlak in het huis, en zei tegen zichzelf dat ze vast wel in de huiskamer zou zitten, of in de keuken. Ze zou iets eten en dat prik-

water drinken waar ze allemaal zo gek op waren. Ze was er niet. Wat heeft het voor zin om weer naar bed te gaan, dacht hij, slapen doe ik toch niet. Maar wat moest hij dan doen? 's Nachts kon je niets doen, want dat was de tijd om te slapen. Toen hij de trap opging, hoorde hij een kreet die niet van die vogel kwam, maar van de baby. Als het aan George lag, lieten ze de baby gewoon doorhuilen, al had hij Amber nooit laten huilen. Hij ging de slaapkamer in en zag Diana naakt op de rand van het bed zitten. Zo sliep ze. Dat had ze altijd gedaan. Natuurlijk had hij dat mooi gevonden toen ze elkaar nog maar pas kenden, toen ze nog maar net getrouwd waren. Nu vond hij het... ongepast. Op zijn leeftijd en zelfs op de hare. Ze stond op zonder iets tegen hem te zeggen, trok de blauwe zijden ochtendjas aan die ze had uitgedaan toen ze naar bed ging en ging bij de baby kijken.

Ze had ongeveer tien minuten nodig om hem tot bedaren te brengen. Toen ze terugkwam, had hij het licht aangedaan en zat hij rechtop in bed.

'Ze is nog niet thuis,' zei ze.

'Dat weet ik.'

'Je zult voet bij stuk moeten houden, hè? Je moet tegen haar zeggen dat zulk gedrag volstrekt onaanvaardbaar is. Als ze onder ons dak wil wonen en de voordelen daarvan wil hebben, moet ze om uiterlijk twaalf uur thuis zijn. Ze is godbetert nog maar achttien.'

'Ze gaat toch weg, in november?'

Diana gaf geen antwoord. Ze is daar blij om, dacht hij. Hij deed het licht uit en hoorde in de duisternis dat de blauwe zijde van haar naakte lichaam gleeed. De gladde, warme huid van haar dij kwam even tegen hem aan. Hij huiverde ondanks de warmte.

De maan was weg, maar het was nog geen ochtend. Hij lag een uur wakker, stond toen op, ging naar de badkamer en trok zijn kleren aan. Oudemannenkleren, volgens Amber, een flanellen broek, een overhemd met een boord en manchetten, sokken en veterschoenen; maar hij wist niet wat hij anders zou moeten dragen. Waarschijnlijk had hij een tijdje geslapen nadat Diana weer in bed was gekomen. Ze zeiden soms ook dat je had geslapen als je zelf zeker wist dat je dat niet had gedaan. Misschien was ze intussen thuisgekomen. Hij stond voor het raam van de slaapkamer te wachten, vijf minuten, tien minuten, en ging toen pas naar de overloop. Hij had het nog even willen uitstellen:

de opluchting als haar deur eindelijk dicht was of de schrik als hij nog open was.

Hij was open.

Hij bracht zijn angst nu eindelijk onder woorden: er moest haar iets zijn overkomen. Datgene wat meisjes van achttien overkomt die 's nachts alleen buiten zijn. Het was tien voor vijf en het begon licht te worden. Er stond een vaal schijnsel aan de hemel, met die kleur die geen naam heeft en niet te beschrijven is of je moest hem al met een parel vergelijken. De lucht, urenlang warm en benauwd geweest, voelde nu fris en koel aan. Hij dacht: ik loop naar de hoek, ik loop over de weg, desnoods kilometers, tot ik haar vind. En als ik haar niet vind, ben ik tenminste niet thuis, niet in dat bed naast die vrouw, met die huilende baby op de achtergrond.

De enige huizen aan Mill Lane waren dat van hemzelf en honderd meter verderop, aan de andere kant, drie kleine, vrijstaande huizen naast elkaar. Niemand scheen te weten waarom ze daar honderdvijftig jaar geleden waren neergezet, of voor wie. Voor het middelste stond een auto in de berm. George vroeg zich even af of John Brooks zijn auto daar 's nachts liet staan terwijl hij toch ruimte genoeg had bij zijn huis. Het was een vluchtige gedachte, en hij moest meteen weer aan Amber denken, die hulp had gekregen van Brooks toen ze Diana's computer probeerde te gebruiken. Waarom had ze het niet aan Diana zelf gevraagd? Ze hadden altijd al een hekel aan elkaar gehad, die twee, van meet af aan. Hoe kon iemand nu een hekel hebben aan zijn kleine Amber?

Maar waar was ze? Wat was er met haar gebeurd? Hij liep aan de kant van Jewel Terrace, waar de drie villa's stonden, bereikte het eind van Mill Lane en keek in beide richtingen van Myfleet Road. Die was daar lang en recht, een tweebaansweg met velden en bossen aan weerskanten, met kattenogen in het midden, maar geen verkeersborden of wegwijzers, afgezien van het bord NAAR BRIMHURST ST JOHN dat naar Mill Lane wees. Het had geen zin om over de weg te lopen. Hij kon beter teruggaan en de auto halen. Of hij kon die jongen bellen, die Ben Miller. Natuurlijk belde je niet zo gauw iemand om vijf uur 's morgens, en trouwens, Miller was Ambers vriendje niet. Ze had geen vriendje, maar dat kon hem niet zoveel schelen. O, wat een opluchting zou het zijn als ze bij de Millers in Myfleet was – alleen zou ze daar niet zijn. Waarom zou ze daar zijn?

Hij draaide zich om en liep aan de andere kant terug. Misschien was ze naar een van haar vriendinnen in Kingsmarkham gegaan, Lara of... heette ze Megan? Of Samantha of Chris. Hij wist dat hij zich aan strohalmen vastklampte. Hij voelde dat ze van hem wegdreven. De zon kwam op en het werd al een beetje warm. Hij stapte de berm in om zachte grond onder zijn voeten te hebben, keek naar links, de schaduw van de bomen in, en zag daar iets wits glimmen, half verscholen in het hoog opschietend onkruid. Het was of er een hamer tegen zijn hart sloeg. Er ging een golf van angst door hem heen. Een ogenblik kon hij zich niet verroeren, kon hij daar alleen maar staan, blind voor alles om hem heen. Hij deed een stap in de richting van het witte ding. Hij moest gaan kijken, al was dat het moeilijkst wat hij ooit had gedaan. Hij zag haar uitgestrekte hand, dat stomme witte horloge met het Gollum-gezicht, en hij viel naar voren. Misschien viel hij flauw, dat wist hij niet, of misschien kon hij op dat moment gewoon niets anders doen dan over haar lichaam heen liggen.

Hij wist niet hoe lang hij daar al lag. Hij wilde doodgaan. Hij dacht dat als hij maar genoeg zijn best deed, hij dood zou gaan en dan zouden ze samen gevonden worden. Het gebeurde niet. De bezorger die kranten naar zijn huis en Jewel Terrace bracht, liet zijn auto op de hoek staan en vond hem en haar toen hij over het weggetje liep. Toen hij niet wilde opstaan, belde de bezorger de politie en wachtte tot die er was.

De vrouw die uit het huis kwam toen ze kwamen aanrijden, had een kind van ongeveer een jaar in haar armen. Wexford en adjunct-inspecteur Hannah Goldsmith stelden zich voor en de vrouw zei: ‘Hij slaapt. Onze huisarts heeft hem een kalmerend middel gegeven.’ ‘Ik wil graag met u praten,’ zei Wexford. ‘U bent mevrouw Marshalson?’

Ze knikte. Wexford had nooit eerder meegemaakt dat een vader zijn vermoorde dochter vond, had nooit gedacht ooit te zullen meemaken dat een ouder over het lijk van zijn kind zou liggen. Hij had zelf dochters, maar hij kon zich bijna niet in George Marshalsons positie verplaatsen.

Zodra de man was overgehaald om naar huis te gaan en daarheen was gebracht, was de patholoog-anatoom gekomen. De fotografen waren gekomen, de agent die de plaats delict beheerde, al degenen die kwamen wanneer er een moordslachtoffer was gevonden. Wexford had alleen maar hoeven constateren dat ze heel jong was, nog in haar tienerjaren. Dat ze er heel goed uitzag en dat ze was gedood door een harde klap met een baksteen of een stuk metselwerk tegen haar hoofd.

Hij had de krantenbezorger ondervraagd die hem en haar had gevonden en daarna waren Hannah en hij over het weggetje naar Clifton gelopen, zoals het huis van de Marshalsons heette. Het werd al warm, maar daar waren ze al zo aan gewend geraakt dat het normaal was. Je kon bijna voelen dat de temperatuur steeg. De lucht was net zo windstil en benauwd als ’s middags. De bedekte bladerkronen van de bomen hingen over Mill Lane heen, en door al dat gebladerte sneden bundels fel zonlicht.

In de voortuin van Clifton stonden geen bloemen. De struiken hingen slap en het gazon was geel. De voordeur van het huis ging open en de

vrouw kwam naar buiten voordat ze binnen spreekafstand waren. Hannah, altijd zo politiek correct dat Wexford het bijna belachelijk vond, zei tegen hem op de vriendelijke, geduldige toon die ze vaak gebruikte als ze tegen hem sprak: ‘Dat zal zijn partner zijn.’

‘Zijn vrouw, denk ik.’

Hannah keek hem aan met de blik die ze reserveerde voor mannen van middelbare leeftijd die degene met wie ze getrouwd waren nog hun vrouw noemden. Ze liepen achter mevrouw Marshalson aan het huis in. Het kind, een jongetje, was blijkbaar zwaar en ze zette hem neer. Hij kon nog niet lopen en kroop vliegensvlug over de glanzende houten vloer, onder het roepen van: ‘Mama, mama.’

Diana Marshalson sloeg geen acht op hem. ‘Komt u binnen. Ik weet niet wat ik u kan vertellen. Toen hij terugkwam, kon hij geen woord uitbrengen. Hij is er helemaal kapot van.’ Blijkbaar zag ze op hun gezicht dat ze in verwarring verkeerden. ‘O, ik ben niet haar moeder. Ik ben George’s tweede vrouw.’

Wexford had geleerd aan Hannah Goldsmiths gezicht en lichaamstaal te zien wanneer iets haar goed deed. Hij zag die tekenen nu ook, de goedkeurende stand van haar mond en het ontspannen van haar meestal zo gespannen schouders. Dat kwam natuurlijk door Diana Marshalsons onthulling dat ze de stiefmoeder van het dode meisje was. Hannah hield van ingewikkelde familiesituaties. In haar wereld waren zulke situaties een teken van keuzevrijheid en zelfstandigheid. Haar ideaal, dacht Wexford, was een heleboel kinderen, ieder met een andere vader en sommige met verschillende moeders, allemaal onder één dak met vier of vijf volwassenen van wie ze geen familie waren.

Ze gingen naar een ruime huiskamer waarvan de tuindeuren openstonden. Hij had al gehoord dat de Marshalsons binnenhuisarchitecten waren, met de firma Marshalson’s Studio, Design and Restoration in het Kingsbrook Centre in Kingsmarkham, maar dat zou hij ook hebben geweten als het hem niet was verteld. Je zag het altijd meteen aan de huizen van zulke mensen, die van een onberispelijke smaak getuigden. Met precies de juiste ornamenten en het juiste aantal daarvan, de kleuren precies wat jezelf zou hebben gekozen als je zoveel smaak had en tegelijk het tegenovergestelde van gezellig. Niet het soort huis waarin je zin had om je met een boek en een glas wijn in een luie stoel te nescelen. Wexford ging op een donkergrijze bank zitten, en Hannah en

Diana Marshalson namen plaats op lichtgrijze fauteuils die eruitzagen alsof ze in een paleis in Brits-Indië aan hun bestaan waren begonnen. Uitgesneden gezichten van woedende goden keken je aan vanuit hun hoge, gewelfde rugleuningen.

‘Waarom ging uw man vanmorgen in alle vroegte het weggetje op, mevrouw Marshalson? Hoe laat was het precies?’

‘Dat weet ik niet,’ zei ze. ‘Ik sliep. Hij was altijd vreselijk bezorgd als ze er ’s nachts niet was. Hij zal wel hebben gemerkt dat ze niet thuis was.’

‘Hij ging naar haar op zoek?’ Hannah klonk ongelovig.

‘Dat denk ik. Hij moet hebben geweten – nou, dat ze er niet was of dat haar iets vreselijks was overkomen. Maar ik weet het niet. Hij ging naar buiten. Ik werd wakker toen het kind huilde. Dat was om halfzeven.’ Ze luisterde alsof ze het nu ook hoorde huilen. ‘Ik moet bij George gaan kijken. Vindt u het erg om even te wachten? Ik ben zo terug.’

Toen ze de kamer verliet, kwam het jongetje binnen. Hij kroop nog, maar zag kans zich op te trekken aan een tafel met inlegwerk die zo te zien van ebbenhout en een soort lichtblond hout was gemaakt. Het jongetje zag er leuk uit. Hij had een olijfbruine huid maar rode wangen, en donker krulhaar met van die ringetjes die je alleen bij erg jonge kinderen ziet.

‘Hallo,’ zei Wexford. ‘Hoe heet je? Laat me eens raden. James? Jack? De populairste naam van tegenwoordig schijnt Archie te zijn.’

‘Hij is te jong om te weten wat je zegt, baas,’ merkte Hannah op.

Hij weerstond de verleiding om te zeggen dat hij dat wist. Hij had zelf twee kinderen en nu vier kleinkinderen, maar hij zei op milde toon dat kleine kinderen het prettig vonden dat mensen tegen hen praatten; ze hielden van het stemgeluid en de aandacht. Het maakte niet veel uit wat je zei. Hannah haalde vaag haar schouders op, een favoriet gebaar van haar. Diana Marshalson, dacht hij, zag er jong genoeg uit om nog net de moeder van dit kind te kunnen zijn. Misschien was ze vijf- of zesenvertig. Een tweede vrouw die nooit eerder getrouwd was geweest en een baby wilde voor het te laat was. Hij vond dat ze er goed uitzag. Lange, knappe, donkerharige vrouwen met een vol figuur waren zijn type. Zijn vrouw was ook zo iemand.

Ze kwam terug. ‘Hij slaapt diep. Dat is het beste voor hem, al moet ik er niet aan denken hoe hij eraan toe is als hij wakker wordt. Ooit moet hij wakker worden. Hij was gek op Amber. Ze was nog maar achttien.

Wat is er gebeurd?’

‘Daar kunnen we nog niets over zeggen,’ zei Hannah. ‘Ze is dood. Ze is aangevallen. Meer weten we nog niet.’

Het jongetje probeerde op Diana Marshalsons schoot te klimmen. Wexford vond dat ze hem nogal vermoeid en ongeïnteresseerd opakte. ‘Ging Amber gisteravond uit? Hoe laat was dat ongeveer en waar ging ze heen?’

Ambers stiefmoeder koos haar woorden met zorg. ‘Ze ging naar een club. Hij heet Bling-Bling en is in Kingsmarkham. Tussen halfnegen en negen uur, zou ik zeggen. Het klinkt afschuwelijk, ik weet het, maar ze doen het allemaal. De vriend die haar naar huis bracht, zal haar aan het eind van Mill Lane hebben afgezet. Het was niet de eerste keer. Ze ging vaak naar die club en er is haar nooit iets overkomen.’ Het kind pakte haar parelsnoer vast en trok eraan. ‘Nee, Brand, nee, alsjeblijft.’ Ze maakte zijn vingertjes los. ‘Amber wachtte op de uitslag van haar eindexamen. Ze was net van school af. Zeg, mijn man slaapt, maar ik vind toch dat ik bij hem moet zijn. U weet wel, bij hem zitten. Voor het geval hij wakker wordt. Ik kan hem niet langer alleen laten.’ ‘We wilden graag alleen...’ begon Hannah, maar Wexford onderbrak haar.

‘We komen later vandaag terug, mevrouw Marshalson. Dan kunnen we van u of uw man misschien de naam van de vriend en nog een paar bijzonderheden over Amber zelf horen. We laten u nu alleen.’

Diana Marshalson bleef net lang genoeg bij hen om de deur voor hen open te maken, met het jongetje op haar heup.

‘Ze had ons de naam van die vriend kunnen vertellen, baas,’ zei Hannah. ‘Ze was niet de moeder van die vrouw.’

Hoewel hij wist dat het woord in politiekorpsen over het hele land werd gebruikt, had Wexford er een grote hekel aan om ‘baas’ genoemd te worden. Hij verwachtte in deze tijd geen ‘meneer’, maar hij had nog liever dat ze hem bij zijn voornaam noemde. Toen ze pas in zijn team werkte, had hij haar vriendelijk gevraagd hem geen ‘baas’ te noemen, maar ze had zich er niets van aangetrokken. Als ze nu in enig ander opzicht brutaal geweest was, had hij haar de les kunnen lezen, maar dat was ze nooit geweest. Hij was ervan overtuigd dat ze hem graag mocht en zelfs bewonderde – natuurlijk afgezien van zijn ouderwetse taalgebruik.

Omdat hij geen antwoord had gegeven, herhaalde ze nu wat ze had gezegd. Daarom zei hij: 'Misschien was ze erg aan het meisje gehecht. We weten nog niet hoe lang ze haar stiefmoeder was. Misschien wel sinds Ambers vroegste kinderjaren.'

Toen ze op de plaats van het misdrijf terugkwamen, zweeg Hannah. Het ergerde haar dat Wexford het woord 'meisje' had gebruikt. Amber was een vrouw; ze was achttien. Hij zou de correcte termen moeten leren, dacht ze, want de wereld veranderde snel en hij liep het gevaar het niet te kunnen bijbenen. Laatst nog had ze hem over 'mensen' horen praten toen hij 'de samenleving' bedoelde.

Het lichaam was weg. Er stonden nog geüniformeerde agenten op het gras en aan het begin van het weggetje stonden zes auto's. De agent die de plaats delict beheerde, spande blauw-wit afzettingslint rond de plaats waar Amber Marshalson had gelegen. Rechercheur Karen Malahyde stond naast een ongeveer veertigjarige vrouw in een spijkerbroek en een wit T-shirt.

'Dit is mevrouw Burton,' zei ze tegen Wexford. 'Ze woont in een van die huizen aan de overkant. Ze was gisteravond uit en kwam om een uur of twaalf thuis.'

'Lydia Burton,' zei de vrouw. 'Ik woon op Jewel Terrace 3. Ik was uit met een vriend. Hij bracht me in zijn auto thuis, en nadat hij vertrokken was, heb ik mijn hond uitgelaten. Niet lang, maar je moet ze wel uitlaten, anders maken ze troep.'

Ze was eerder leuk om te zien dan mooi, met een gezonde roze huid en krullend blond haar. Ze droeg geen make-up, alleen wat mascara op haar lange wimpers. Door die mascara en de grote zilveren oorhangers met een hondengezicht kwam ze ondanks haar strenge houding nogal frivol over.

'O, ja, natuurlijk,' zei ze in antwoord op zijn vraag of ze Amber Marshalson had gekend. 'Ik ben directeur van de basisschool in Brimhurst. Amber heeft daar twee of drie jaar op gezeten toen haar vader net in Brimhurst woonde.'

'U hebt haar gisteravond nog gezien?'

'Had ik dat maar.'

'Wat is er gebeurd?'

'Ik ben bang dat ik geen goed waarnemingsvermogen heb.'

Hannah Goldsmith hield er niet van als mensen, vooral vrouwen, zichzelf kleineerden. Dat kon een teken van een negatief zelfbeeld zijn. Het was inmiddels toch wel algemeen bekend dat iedereen even waardevol was als ieder ander. Alle mensen hadden zo hun talenten en vaardigheden en ze waren allemaal uniek. ‘U liet uw hond uit om... hoe laat? Halfeen?’

‘Zou kunnen. Ongeveer die tijd. Door al die bomen was het erg donker op het weggetje en ik had geen zaklantaarn bij me. Er was een beetje maanlicht en ik liep de andere kant op, naar Myfleet Road, en die heb ik een meter of tweehonderd gevolgd. Toen ik terugkwam – terug naar de hoek van Mill Lane, bedoel ik – zag ik een man. Hij stond daar tussen de bomen.’ Lydia Burton wees naar het stuk bos waar Amber Marshalson was gevonden. ‘Ik schrok nogal. Hij stond met zijn rug naar me toe. Ik denk niet dat hij me heeft gezien. Ik stak de weg over. Ik wilde zo gauw mogelijk naar huis. Ik bedoel, toen ik hem daar zag staan, wilde ik gauw naar binnen.’

‘Kunt u die man beschrijven, mevrouw Burton?’

‘Ik heb zijn gezicht niet gezien,’ antwoordde ze. ‘Hij droeg een capuchon. Ik bedoel, hij droeg een fleecetrui met een capuchon. Die worden meestal gedragen door jongeren, maar ik geloof niet dat hij zo jong was. Hij was geen jongen.’

‘Groot of klein? Dik of dun? Hoe oud?’

‘Tamelijk groot,’ zei ze. ‘Nogal dun, denk ik. Ik wilde dat ik beter had opgelet. Maar dat zeggen mensen altijd, nietwaar? Ik geloof niet dat hij zo jong was, al kan ik niet zeggen hoe ik dat weet. Veertig, denk ik. Minstens veertig.’

‘Jammer dat u niet meer bijzonderheden weet,’ zei Hannah. ‘U hebt Amber niet gezien? Nee, blijkbaar niet. Weet u of ze vaak naar clubs ging?’

Wexford wilde dat Hannah eens leerde haar waardeoordelen verborgen te houden. Veel mannen zouden haar een mooie vrouw vinden. Ze was lang en slank, met het gezicht van een El Greco-heilige en ravenzwart haar, maar hij vroeg zich af of ze ooit was uitgegaan of ooit na elf uur op was geweest, behalve dan wanneer ze nachtdienst had.

‘Dat zou ik niet weten,’ zei Lydia Burton. ‘Ik had nooit veel contact met Amber. We zeiden elkaar gedag als we elkaar tegenkwamen.’ Wexford vroeg haar wie er in de andere huizen van Jewel Terrace woonden.

‘De bejaarde man op nummer 1 is meneer Nash, en dan zijn er meneer en mevrouw Brooks op nummer 2, die heten John en Gwenda.’

Ze zagen haar het eerste van de drie huizen binnengaan; een huis zo mooi als de andere twee, van rode baksteen met een leien dak. Haar voortuin bestond uit een vierkant gazon en werd omringd door lavendelstruiken, de kolossale zonnebloemen van meneer Nash, drie meter hoog, hun zonvormige gezichten naar de hemel gericht, en de bestrate voortuin van de familie Brooks met een rechthoek van strak bijgeknipte buxushagen. Hoewel het nog vroeg in de ochtend was, heerste er al die typisch Engelse hitte: de lucht klam en vochtig, de zon schroeiend op de huid. Wexford vond dat Hannah Goldsmith er net zo onverstoord uitzag als altijd; haar lichte, gladde huid zo wit als in de winter, haar kapsel tot en met de laatste haar in model.

‘Je kunt op Jewel Terrace beginnen, Hannah,’ zei hij. ‘Voordat de bewoners naar hun werk gaan. Neem Baljinder mee.’

Ze vormden een prachtig stel, vond hij toen hij Hannah en rechercheur Bhattacharya de weg zag oversteken. De vrouw zo slank, haar haar als een donkere waterval golvend op haar rug, en de man lang en kaarsrecht, onmogelijk mager, zijn kortgeknipte haar zo pikzwart dat het haar van de vrouw opeens weer bruin leek. Hun gezichten leken wel wat op elkaar: regelmatig, klassiek, volkomen Indo-europees. Ze hadden broer en zus kunnen zijn, met als ouders bijvoorbeeld een Iraanse vader en Spaanse moeder. Terwijl hij bedacht hoeveel er in deze omgeving was veranderd in de korte tijd sinds de zaak-Simisola, toen er niet meer dan een stuk of tien mensen uit etnische minderheden waren geweest, liep hij met Karen Malahyde naar zijn auto terug, waar Donaldson achter het stuur zat te wachten.

‘Het wordt een warme dag, Jim.’

‘Ja,’ zei Donaldson ijszig. Hij behandelde die uiterst banale opmerking met gepaste minachting.

‘Weet je, ik geloof niet dat ik hier ooit eerder ben geweest. In Brimhurst, bedoel ik.’

‘Het is het soort plaats waar je alleen heen gaat als je er iemand kent. Ze hebben hier alleen het dorpshuis en de kerk, en die is dicht sinds de dominee weg is. De winkel is tien jaar geleden al dichtgegaan.’

‘Hoe weet je dat allemaal?’

‘Mijn moeder woont hier,’ zei Donaldson. ‘Mensen wonen hier graag

omdat het zo rustig is. Er gebeurt hier nooit iets – nou ja, totdat dit gebeurde.’

‘Ja. Kun je de airco aanzetten?’

Wexford hield niet van secties, maar hij ging er toch heen en keek dan zo veel mogelijk de andere kant op. Inspecteur Burden had er minder moeite mee dan hij; die vond de pathologie-anatomie fascinerend. Ze zaten te kijken, althans Wexford deed alsof hij keek, terwijl de pathologe Amber Marshalsons lichaam opensneed en naar de afschuwelijke schade keek die haar hoofd had opgelopen doordat er met een zwaar voorwerp tegenaan was geslagen. Wexford had naar het tijdstip van overlijden gevraagd en te horen gekregen dat het tussen twaalf en drie uur ’s nachts gebeurd moest zijn. Nauwkeuriger kon ze het niet zeggen.

‘Ik denk dat het wapen een baksteen was,’ zei Carina Laxton, ‘maar dat zult u natuurlijk niet op mijn woord geloven.’

‘Beslist niet,’ zei Burden, die een hekel aan haar had. Afgezien van haar naam en haar gebrek aan een adamsappel, had ze tegen Wexford gezegd, had ze net zo goed een man kunnen zijn en misschien was ze dat ooit ook geweest. Je wist het tegenwoordig maar nooit. Ze had geen borsten, geen heupen, haar haar was bijna gemillimeterd en haar maagdelijke gezicht was nooit met zelfs maar een flinter make-up in aanraking gekomen. Aan de andere kant moest hij toegeven dat ze goed was in haar werk. Ze had niet de scherpe tong en onbeschoftheid van Mavrikian en kwam veel prettiger over dan die pompeuze sir Hillary Tremlett.

‘Zoals ik jullie niet hoeft te vertellen, is ze gestorven aan die klap tegen haar hoofd,’ zei ze nu. ‘Natuurlijk ligt het niet op mijn weg om het wapen te identificeren.’ Ze zei dat met een ouderwetse nuffigheid die ook voor arrogantie zou kunnen doorgaan. ‘Jullie zullen daarvoor de hulp van een *plinthologist* moeten inroepen.’

‘Een wát?’

‘Een baksteendeskundige.’ Carina sprak het woord langzaam en zorgvuldig uit, voor het geval hij er moeite mee had om gewoon Engels te verstaan.

‘Want niet alle bakstenen zijn gelijk.’ Zodra ze dat tot hen had laten doordringen, zei Carina: ‘Ze is niet aangerand. Het komt allemaal in

mijn rapport. Ze heeft een kind gekregen, maar dat zullen jullie wel al weten.'

'Ik wist het niet,' zei Wexford verbaasd. 'Ze was nog maar achttien.'
'Wat bedoel je daar nou weer mee, Reg?' Carina Laxton keek hem hoofdschuddend aan en perste haar lippen op elkaar. 'Als ze twaalf was geweest, was die opmerking misschien op zijn plaats geweest. Nog net.'

Brand, dacht hij. Zou het kunnen? Is hij het kind van Amber en niet van Diana? En is het Brand zoals van Ibsen of Brand zoals van Brandon? 'Kom mee naar mijn kamer, Mike,' zei hij tegen Burden, 'dan gaan we later naar Mill Lane terug om met de Marshalsons te praten.' Ze werkten zo veel mogelijk als een team, vooral wanneer Wexford het gevoel had dat hij na nog een uur of twee gezelschap van Hannah Goldsmith dingen ging zeggen waar hij later spijt van kreeg. Ze konden goed met elkaar opschieten, Mike en hij. Misschien konden ze niet precies alles tegen elkaar zeggen wat bij hen opkwam, maar het scheelde niet veel. Hij mocht Mike meer dan iedereen die hij kende, behalve zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen – en zelfs dat was nog de vraag. Want van die zeven mensen hield hij en hij wist heel goed dat er een groot verschil kon zijn tussen van iemand houden en iemand graag mogen. Zelfs de katholieke kerk had in zijn strengste tijden nooit geprobeerd de gelovigen te laten zweren dat ze elkaar aardig zouden vinden.

In Wexfords kamer, met de nieuwe grijze vloerbedekking, een geschenk van de dankbare gemeentebelastingbetalers van Kingsmarkham, en de twee gele fauteuils die zijn persoonlijk eigendom waren, ging Burden zoals altijd op een hoek van het rozenhouten bureau zitten. Dat grote meubelstuk was ook eigendom van Wexford, die het samen met de fauteuils in zijn kantoor had staan om ze aan de plaatselijke pers te laten zien wanneer die kwam rondsuffelen op zoek naar spilzucht en corruptie bij de politie. Burden had zich altijd stijlvol gekleed, maar de laatste tijd koos hij voor 'de betere vrijetijdskleding', zoals dat in het textielvak heette. De mooie pakken waren naar de achterkant van de kleerkast of, in het geval van de oudere, naar de liefdadigheidswinkel verhuisd, en de inspecteur droeg nu een spijkerbroek, een wit overhemd met open boord en een suède jasje. Een van de dingen die bij Wexford opkwamen, maar die hij niet hardop kon zeggen,

was dat zijn vriend net een beetje te oud was voor een spijkerbroek. Aan de andere kant was het maar een klein beetje en was Burden slank genoeg om die in stijl te dragen.

Hij had de dingen die ze in de zakken van Amber Marshalsons jasje hadden gevonden op zijn bureau gelegd. Het kledingstuk van wit katoen, met veel bloed erop, was naar het lab gegaan, evenals haar roze minirok, haar zwarte hemdje en beha en haar roze-zwarte string. De inhoud van haar zakken lag op het donkerrode leer van het bureaublad. 'Ze hebben tegenwoordig geen handtasjes meer,' zei Wexford.

Burden keek naar een huissleutel aan een sleutelring met een Gollumgezicht, net als op haar horloge, een buisje van doorzichtig plastic met een roze substantie, vermoedelijk een soort lipstick, een pakje met twee sigaretten, wat half gesmolten chocolade, nog in aluminiumfolie, en een condoom. Nog altijd een beetje preuts, liet hij zijn blik wat langer op dat laatste voorwerp rusten en drukte hij zijn lippen op elkaar.

'Beter ermee verlegen dan erom verlegen,' zei Wexford.

'Dat hangt ervan af hoe je je avond wilt doorbrengen. Had ze geld bij zich?'

Wexford maakte een la open en haalde er een doorzichtige, plastic zak met bankbiljetten uit. Nogal veel bankbiljetten en allemaal vijftigjes.'

'We moeten nog kijken of er vingerafdrukken op zitten,' zei hij. 'Dit is duizend pond. Het zat los in de rechterzak van haar jasje, samen met de sleutel en dat buisje met iets wat, geloof ik, lipgloss is. Het condoom, de sigaretten en de chocolade zaten in de andere zak.'

'Hoe kwam ze aan duizend pond?'

'Dat moeten we uitzoeken,' zei Wexford.